

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 9. oktober 2024
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Frederik Mathias Arentoft Torp
Sagsnr.: 2022-00398
Dok.: 3423732

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringsvar vedrørende betænkning nr. 1580/2022 om revision af auktionslederloven og lov om handel med brugte genstande samt pantelånervirksomhed

I. Høringen

Betænkning nr. 1580/2022 om revision af auktionslederloven og lov om handel med brugte genstande samt pantelånervirksomhed har i perioden fra den 17. marts 2022 til den 28. april 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Advokatsamfundet, Auktionslederforeningen, AutoBranchen Danmark, Autobranchens Handels- og Industriforening (AUTIG), Business Danmark, Coop A/S, Copenhagen Business School (Juridisk Institut), Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Detail, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Inkasobranche, Dansk Internet Forum, Dansk IT, Dansk Kredit Råd, Dansk Markedsføring, Danske Advokater, Danske Annoncører og Markedsførere, Danske Regioner, Datatilsynet, De Danske Bilimportører, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, Det Finansielle Ankenævn, Det Kriminalpræventive Råd, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finans Danmark, Finans og Leasing, Forbrugerklagenævnet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Motorejere (FDM), FSR – danske revisorer, HK Landsklubben Danmarks Domstole, IT-Branchen, Kommunernes Landsforening (KL), Kunst, Antik og Design Ringen, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landbrug & Fødevarer, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Salling

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Group, SMVdanmark, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Aalborg Universitet (Juridisk Institut) og Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Dansk Erhverv, Datatilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, Domstolsstyrelsen, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Kommunernes Landsforening (KL), Rigsadvokaten og Rigspolitiet.

Justitsministeriet har endvidere modtaget høringssvar fra Danske Guldsmede og Urmagere.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar. Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i *kursiv*.

Bemærkninger af generel politisk karakter samt forslag og bemærkninger, der ikke vedrører betænkningen med udvalgets lovudkast, indgår ikke i høringsoversigten.

II. Høringssvarene

1. Generelt

Østre Landsret, Vestre Landsret, Datatilsynet, Domstolsstyrelsen, Forbrugerrådet Tænk, Kommunernes Landsforening (KL) og Rigsadvokaten har ikke haft eller ønsket at afgive bemærkninger til betænkningen med udvalgets lovudkast.

Dansk Erhverv bifalder, at der sker en modernisering af auktionslederloven og marskandiserloven.

Det Kriminalpræventive Råd anser det for væsentligt, at lovgivningen på området for handel med brugte genstande og auktioner gøres tidssvarende, så den i højere grad afspejler et moderne og mere digitaliseret marked.

Forbrugerombudsmanden har påpeget, at en konkret passage i betænkningen, hvor kviklån omtales under gældende ret i forhold til marskandiserloven, ikke er korrekt.

Justitsministeriet har noteret sig høringsparternes generelle bemærkninger til lovudkastet.

For så vidt angår Forbrugerombudsmandens høringssvar bemærkes, at den pågældende passage i betænkningen ikke får betydning for lovforslaget.

2. Særlige bemærkninger til auktionslederloven

2.1. Om auktionslederlovens anvendelsesområde

Dansk Erhverv kan tilslutte sig, at internetauktioner ikke bliver omfattet af auktionslederlovens regler.

2.2. Om opbevaring af auktionsbogen

Rigspolitiet bemærker, at det bør overvejes at fastsætte en længere opbevaringsperiode for auktionsbogen end de af udvalget foreslåede 3 år, idet Rigspolitiet henviser til de strafferetlige forældelsesregler ved de mere alvorlige straffesager om tyveri og hæleri i straffeloven.

Justitsministeriet bemærker, at lovforslaget er justeret med hensyn til opbevaringsperioden for auktionsbøger i forhold til udvalgets lovudkast, der har været i offentlig høring. I lovforslaget lægges der således op til, at opbevaringsperioden for auktionsbøger – i tråd med bogføringslovens regler om opbevaring af regnskabsmateriale – fastsættes til minimum 5 år, i stedet for den af udvalgets foreslåede opbevaringsperiode på minimum 3 år.

3. Særlige bemærkninger til marskandiserloven

3.1. Om marskandiserlovens anvendelsesområde

Dansk Erhverv kan tilslutte sig, at almennyttige og velgørende foreningers salg af brugte varer undtages fra lovens anvendelsesområde.

Dansk Erhverv finder det uklart, hvordan udtrykket ”anden selvstændig erhvervsvirksomhed” skal forstås. Der henvises til udvalgets lovudkast til marskandiserloven. Dansk Erhverv efterspørger eksempler på virksomheder, som (efter administrativt fastsatte regler) vil kunne blive omfattet af lovens kapitel 3 om tilsyn mv.

Danske Guldsmede og Urmagere ser med tilfredshed på, at det foreslås, at internethandlende skal behandles på lige fod med erhvervsdrivende, der handler med brugte genstande fra en fysisk butik. Det findes endvidere rimeligt, at lovens anvendelsesområde udvides til efter omstændighederne også at omfatte private personers handel med brugte genstande.

Rigspolitiet anbefaler, at sondringen mellem handel i ”erhvervsmæssigt øjemed” og ”lejlighedsvist” defineres nærmere, således at det tydeliggøres, i hvilken udstrækning privatpersoner vil være omfattet af loven. Efter Rigspolitiets vurdering vil der f.eks. ikke være tale om handel i erhvervsmæssigt øjemed, hvor privatpersoner køber brugte genstande såsom eksklusivt mærkevare-tøj med henblik på at bruge tøjet selv nogle få gange og herefter videresælge det for at få penge til nyt tøj til sig selv.

Rigspolitiet tilslutter sig, at handlen med bøger og frimærker ikke undtages fra lovens anvendelsesområde henset til disses værdi og omsættelighed.

I forhold til udtrykket ”anden selvstændig erhvervsvirksomhed” fremgår det af side 275 i betænkningen, at udvalget vurderer, at der fremover også vil kunne opstå behov for at regulere erhvervsvirksomhed, som ikke omfattes af lovens anvendelsesområde, f.eks. i tilfælde hvor der i løbet af en kort periode inden for en bestemt branche konstateres flere tilfælde af tyveri eller hæleri. Bestemmelsen skal sikre, at justitsministeren, hvis der opstår behov for at regulere anden selvstændig erhvervsvirksomhed med køb og salg af brugte genstande, vil kunne bestemme, at den pågældende virksomhed skal omfattes af lovens kapitel 3 om tilsyn mv. Udvalget bemærker herved, at området for, hvilke varer der typisk er genstand for tyveri, kan ændres over tid.

Dette er i overensstemmelse med – og en videreførelse af – den gældende marskandiserlov, hvorefter der er en tilsvarende adgang for justitsministeren til at bestemme, at lovens regler om tilsyn mv. skal udvides til at gælde anden selvstændig næringsvirksomhed.

Lovforslaget indebærer ligesom den gældende marskandiserlov bl.a., at handel med eller køb af brugte genstande, der netop sker som et sædvanligt led i en handelsvirksomhed med nye genstande eller i en håndværks- eller industrivirksomhed, falder uden for lovens anvendelsesområde. En anvendelse af bemyndigelsen kan f.eks. være relevant i forhold til brancher, der falder uden for lovens anvendelsesområde af denne grund (forudsat, at der – i tråd med udvalgets overvejelser – på et tidspunkt måtte opstå et behov for en udvidelse af anvendelsesområdet inden for en kort periode).

Justitsministeriet bemærker for så vidt angår sondringen mellem handel i "erhvervsmæssigt øjemed" og "lejlighedsvist", at det fremgår af bl.a. side 133 i betænkningen, at det vil bero på en konkret vurdering, om privatpersoner omfattes af loven. Der er i betænkningen givet en række retningslinjer for, hvilke momenter der kan lægges vægt på i den forbindelse. F.eks. vil privatpersoners afholdelse af eller deltagelse i et loppemarked, hvor der lejlighedsvist sælges egne eller nære familiemedlemmers brugte genstande, som udgangspunkt ikke udgøre handel i erhvervsmæssigt øjemed og dermed falde uden for lovens anvendelsesområde.

Endvidere bemærkes, at der efter Justitsministeriets opfattelse generelt vil skulle lægges vægt på, i hvilken hensigt privatpersoner erhverver genstande. Således vil der som anført af Rigspolitiet f.eks. ikke vil være tale om handel i erhvervsmæssigt øjemed, hvis privatpersoner køber brugte genstande såsom eksklusivt mærkevarer med henblik på at bruge tøjet selv nogle få gange og herefter videresælge det for at få penge til nyt tøj til sig selv. Omvendt vil der f.eks. kunne være tale om handel i erhvervsmæssigt øjemed, hvis tøjet alene erhverves med henblik på videresalg.

3.3. Om afskaffelse af kravet om at føre forretningsbøger

Det Kriminalpræventive Råd finder, at der i stedet for en ophævelse af kravet om at føre forretningsbøger bør være mulighed for, at forretningsbøger føres i digital form. Efter Det Kriminalpræventive Råds opfattelse vil det øge den oplevede opdagelsesrisiko for hælere og styrke muligheden for at opklare tyverier, indbrud og hæleri.

Rigspolitiet finder, at såfremt forretningsbøger kan føres elektronisk med læse- og søgeadgang for politiet, vil det være muligt at udfinde mistænkelige handle-mønstre.

Det fremgår af side 176 i betænkningen, at udvalget har vurderet, at reglerne om den daglige drift for handel med brugte genstande og pantelånevirk-somhed ikke ses at have fulgt med den teknologiske og samfundsmæssige udvikling, og at reglerne derfor er forældede. På denne baggrund ses der efter udvalgets opfattelse ikke at være behov for at opretholde bestemmelserne om førelse af forretningsbøger. I den forbindelse henviser udvalget også til, at handlende med brugte genstande og pantelånere allerede er bogføringspligtige efter reglerne i bogføringsloven, der stiller videregående krav til virksomhedens bogføring end de krav, som følger af de gældende

regler udstedt i medfør af marskandiserloven. Herudover giver bogføringsloven mulighed for at foretage elektronisk bogføring. Efter lovforslaget vil politiet til enhver tid uden retskendelse mod behørig legitimation have adgang til bl.a. bevillingshaverens regnskabsmateriale, f.eks. via en PC eller et USB-stik .

Justitsministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

3.4. Om kundeidentifikation

Det Kriminalpræventive Råd finder, at der bør gennemføres en analyse af, hvor stor en del af hælermarkedet, der er omfattet af grænsen på 2.000 kr., der er det beløb, som udvalget foreslår som tærskel for, hvornår der skal kræves legitimation ved handel med brugte genstande.

Rigspolitiet finder, at det – henset til, at genstande erfaringsmæssigt sælges til en lavere værdi end deres reelle værdi – bør overvejes, om grænsen for, hvornår pligten skal indtræde, skal være lavere end de foreslåede 2.000 kr.

I udvalgets lovudkast er der lagt op til, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om udøvelse af virksomhed i henhold til marskandiserloven. Det indebærer bl.a., at det administrativt kan fastsættes, at bevillingshavere skal kræve, at den, der vil indgå aftale om salg af en genstand, hvis værdi overstiger et bestemt beløb, skal legitimere sig ved MitID eller gyldig billegitimation, samt regler om, hvor længe dokumentationen skal opbevares. Det fremgår af side 176 i betænkningen, at udvalget anbefaler, at beløbsgrænsen fastsættes til 2.000 kr. ud fra en afvejning af på den ene side hensynet til ikke at pålægge de erhvervsdrivende uforholdsmæssige byrder over for på den anden side hensynet til at minimere handlen med stjålne genstande.

Justitsministeriet vil som udgangspunkt følge udvalgets anbefalede beløbsgrænse, men bemærker, at der kan være behov for løbende at regulere beløbsgrænsen i takt med samfundsudviklingen. Det gælder både i ned- og opadgående retning. Lovforslaget er justeret i overensstemmelse hermed, så det fremgår, at beløbsgrænsen forudsættes at kunne tilpasses løbende i forbindelse med fastsættelsen af nærmere regler.

3.5. Om opbevaring af købte genstande

Det Kriminalpræventive råd bemærker, at udvalgets forslag om at ophæve bestemmelsen om, at købte genstande skal opbevares (intakte) i et vist tidsrum efter modtagelsen, risikerer at reducere muligheden for at efterforske og opklare hæleri. Efter Det Kriminalpræventive Råds opfattelse bør det derfor overvejes, om bestemmelsen kan opretholdes, for f.eks. smykker og andre typiske koster, som det vil være vanskeligt at identificere i bogføringsmateriale grundet manglende serienumre.

Det fremgår af side 178 i betænkningen, at udvalget har foreslået en ophævelse af opbevaringskravet ud fra en samlet afvejning af flere hensyn. På den ene side har hensynet til, at kravet er meget byrdefuldt for de erhvervsdrivende, talt for en ophævelse. På den anden side har hensynet til, at kravet giver den, der har været udsat for tyveri, mulighed for at anmelde tyveriet, inden genstanden videreoverdrages, talt imod en ophævelse. Justitsministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at foretage ændringer i lovforslaget.

3.6. Om varelageret

Rigspolitiet henleder opmærksomheden på, at der kan opstå bevismæssige udfordringer i forhold til varenes tilhørsforhold, såfremt flere marskandiserer deler samme varelager, og politiet eksempelvis i forbindelse med tilsyn finder hælervarer på lageret.

Justitsministeriet har på baggrund af høringssvaret fra Rigspolitiet justeret lovforslaget, så det fremgår af bemærkningerne, at det i forhold til delte varelagre skal være muligt entydigt at identificere, hvilket varelager en given genstand tilhører.

4. Om oprettelsen af et elektronisk søgbart register over stjålne genstande ("kosterregister")

Dansk Erhverv finder det vigtigt for indsatsen for at komme tyveri og hæleri til livs, at der oprettes et elektronisk søgbart register i regi af Rigspolitiet, som gør det muligt for de professionelt handlende at undersøge, om en bestemt vare er stjålet.

Det Kriminalpræventive Råd deler udvalgets opfattelse af, at et kosterregister kan minimere salget af tyvekoster, og finder, at behovet for et kosterregister også skal ses i lyset af, at indbrudsniveauet i Danmark er markant højere end i nabolande. Det anbefales på den baggrund, at der gives almin-

delig adgang til registeret, så enhver borger kan undersøge, om en genstand er registreret stjålet. I forhold til den risiko for misbrug, som omtales i betænkningen, bemærkes, at udenlandske erfaringer efter Det Kriminalpræventive Råds opfattelse indikerer, at risikoen er begrænset, bl.a. da mistænksom adfærd kan monitoreres.

Lovforslagene til auktionslederloven og marskandiserloven indeholder en bestemmelse, hvorefter justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om henholdsvis auktionslederens og bevillingshaverens undersøgelse af genstande. Der vil i medfør af bestemmelserne kunne fastsættes regler om, at henholdsvis auktionsledere og bevillingshavere skal være forpligtet til at foretage relevante søgninger i et elektronisk søgbart register over stjålne genstande.